

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano — Rokopisi se ne vračajo — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četr leta 2 kroni; ista naj se pošilja Upravištvu „Domovine“ v Celju.

 Radi božičnih praznikov izide prihodnja številka „Domovine“ v četrtek, dne 31. t. m.

Božič.

Stoletja in stoletja so minola, odkar je nad betlehemskimi poljanami zapel angelski zbor: „Slava Bogu v višavi in mir ljudem na zemlji“, stoletja so minola, narodi so prišli in izginili, drugi so zasedli njihova selišča, a zopet in zopet, leto za letom se je vračal oni tibi, sveti večer, ko je zbrana množica ljudstva, pa tudi posamezni, množici odtujeni samotar začutil v svojih prsih odmev one angelske pesmi: „— mir ljudem na zemlji!“

Mir, blagodejen, svet mir se vlega v človeška srca, ki hrepene po njem, ali ga ne morejo doseči v burnem svetu, v drvenju in vrvenju vsakdanjega življenja, v borbi za obstanek, ki jim ne da postanka, temveč jih drvi naprej, naprej, vedno dalje brez miru in brez pokoja.

Srečni in blaženi časi, ko je bil mož, kateremu je življenja teža upognila ledja, še otrok, ko se je s svojimi vrstniki radoval prve snežinke, ko je brezskrbno, kakor tica pod nebom, užival slasti svoje mladosti, ko se je tedne in tedne pripravljaj na sveti božični večer — ali prišli so drugi časi. Otrok se je razvil v mladca, mladenič je postal mož, in vrtinec življenja ga je potegnil v svojo sredo. Proč so bile iluzije mladosti, izginili so zlati gradovi mladostnih dni, objelo ga je življenje v vsej svoji resnosti. Izginil je mir blažene sreče in na njegovo mesto se je naselil šum in hrup, vsakdanji boj. Božični večer mu kliče nazaj spomine mladih let in tedaj mu kliče duša z vso silo neutolaženih želja: „Gospod, daj mi mir, daj mir ljudem na zemlji!“

„Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje“, so peli angeli nad betlehemskimi poljanami, a

mir se ni naselil med ljudmi. Miru si pač želi vse človeštvo, ali hoče ga ne. Narod se vzdiguje na narod, močnejši pesti slabejšega, tlači ga in kuje v suženjstvo, a sam sebi želi — miru. Ironija!

Tudi naš narod, naš ubogi, mirni slovenski narod je od nekdanj že prisiljen uživati srečo, ki mu jo deli njegov „miroljubni“ močnejši sosed. Že od nekdanj smo rekli.

Mir so prišli oznanjat Nemci v slovenske pokrajine, mir so imeli na jeziku, za hrbtom so pa nosili bič in verige. Oznanjali so nam sveto vero, a namen jim ni bil svet — z ognjem in mečem so pokorili slovenski narod, ki je branil svoje svetinje tujega nasilstva. Odkar je stopil prvi Nemec na slovenska tla, se je odselil mir iz slovenskih pokrajin, in še sedaj je Slovincem mir le nekak izgubljen biser, po katerem zastonj stegajo roke tisoči in tisoči

Le pogledjmo okrog sebe in takoj se prepričamo, da se naši „miroljubni“ sosed ravna po popolnoma drugem gestu kakor jim ga je narekovala in narekuje ona sveta vera, pod katere pretvezo so začeli prihajati k nam. Ali ni vse njihovo delovanje večen boj proti pravicam slovenskega naroda? Ali ne porabijo vsake prilike, da bi odvzeli našemu narodu še ono malo samostojnosti, kar mu je je pustila tuptam kaka vsaj nekoliko pravičnejša oblast? Povsod, kamor prideš, se ti šopiri nemška prevzetnost, nemška nadutost ki ne pusti mesta drugemu kraj sebe. In pri vsem tem imajo ti večni zatiralci svojih sosedov v naši vladi, ki je baje tudi „grozno miroljubna“, najboljšo oporo.

Z vladno pomočjo se pritiska naš narod ob tla. Ni treba segati daleč, saj to vidimo vsak dan v svoji najbližji bližini. Iz „nemškega“ Gradca veje širom slovenskih pokrajin strupen dih ki kakor ledena slana pada po slovenskih poljanah. Sinovi slovenskega ljudstva izginjajo iz naših uradov, a v nje se naseljujejo uradniki, ki

ne poznajo ljudstva, ki ga ne razumejo in tudi nočejo razumeti, medtem ko naši ljudje, pokopani med tujim narodom, zastonj prosijo, da bi se smeli vrniti v domače kraje. „Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje . . .“

Pojdi v urad ter govori v svojem materinem jeziku slovenskem in videl boš, kako „prijazni“ bodo s teboj. Ne pojdi pa v oni del slovenskih zemlji, kjer Nemci najbolj kriče po „miru“, na Koroško, kajti Slovenec na Koroškem nima več pravice obstanka, kajti to zahteva „mir“. Ne hodi pred c. kr. sodišča, kajti tam se te kaznuje, ako se predrzneš oglasiti v svojem materinem jeziku, ne hodi nikamor kajti sicer te zaprejo kot javnega hujskača in nemirneža, da ostane „mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje . . .“

Ne hodi na shode, kajti to je nevarno, še manj pa da bi izpregovoril ljudstvu in mu povedal, kdo je oni, ki ga najbolj tepe; ne stori tega, kajti bognečaj, da bi „mirno“ ljudstvo izvedelo, kdo je njegov sovražnik in kdo je njegov dobitnik, kajti to bi ga moglo vznemiriti in celo morda prebuditi iz stoletnega sna. in „mir“ bi se zopet kalil, kar je nevarno za državo in vlado in Nemce. Seveda, ako je ta „mir“ za uboge Slovence nekoliko drag, kajti leto za letom požre milijone slovenskega davčnega denarja in najboljših delavskih moči, ali kaj zato, saj s tem plačamo „mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje . . .“

Slovenec ne vabi Slovenca v svojo trgovino, v svojo delavnico, ne piši, da naj gre „svoj k svojemu“, kajti to je dovoljeno samo Nemcem. Edino pravo geslo, katero smeš klicati vsakemu v obraz, je „Slovenec k Nemcu“, ker to geslo pospešuje „mir“, kajti če je žep poln, je Nemec tudi zadovoljen in miren v svoji družbi. Ne nabiraj prispevkov za narodna društva, posebno ne za „Ciril in Metodovo družbo“, kajti vsa ta društva, posebno pa še zadnje, grozno vznemirjajo tvoje sosede. Ne govori o slovenski šoli in slovenskega vsučilišča ne omenjaj! Nikar ne po-

LISTEK.

Lov na predbožični dan.

(Hrvatski spisal J. E. Tomić, poslov. Silvester.)

Sicut lupus in fovea*

Kateri dan se li v letu pričakuje željneje kakor predbožični dan in ž njim posebno predbožični večer, večer poln svetih spominov na detinsko dobo; takrat odrasel človek sleče s sebe navadnega človeka in stopi v duhu nazaj v tisto srečno dobo, ko mu je z zlato peno povlečen oreh mogel bolj osrečiti nežno srce, kakor zdaj odrastlega cel kup subega zlata.

Da, to je krasen večer poln duševnega užitka, pa tudi telesnega okrepila; toda težko ga je dočakati od ranega jutra do prvega mraka.

Sveda, lažje je ženam in deci. Žene se sučejo po hiši, pečejo za praznike in letajo brez prestanka zdaj v sobo, zdaj v kuhinjo, zdaj v čumnato. Roke imajo polne dela, a ravno pri delu mine dan kaj naglo.

In deci je ravno tako. Ona ali kiti božično drevesce, ali postavlja betlehemske jaslce; poleg skuša pevati pesmice ter pohaja v te in one biše, da vidi, kje imajo najlepše jaslce, kje najkrasnejše božično drevesce. Pri takem in enakem opravku je mrak kaj kmalu tukaj.

Toda narobe se godi možem. Kjer sede in kjer stoje, povsod so napoti ženam ali otrokom, povsod narede zmešnjavo. Kako bi naj torej ostali doma! Nekdanj — ali od tega časa je že dolgo — pohajalo je moštvo in sploh vse, kar je moglo, v cerkve, molilo tam in obujalo kes. Ali od tega časa je že dolgo . . . Svet ni več tako pobožen, kakor je bil nekdanj in torej je predbožični dan nekaternikom res dolgočasen dan.

Kako ga hočeš prebiti, kako skrajšati njegovo dolgotrajnost?

Tako se je pred predbožičnim dnevom vprašal Franjo Kuburić, umirovljen uradnik v nekem malem mestecu na Hrvatskem, ter ubijal si glavo, kaj hoče drugega dne početi od jutra do večera. Že več let je tega dne čutil grozen dolgčas. Misleč, da hoče letos ta pustolovni čas uporabiti drugače in bolje, vzame po obedu palico v roke, zapali si pipo in se poda k svojemu

prijatelju Štefanu Pavljeviću, kateri je bil kakor on upokojen uradnik in že izza dijaških let njegov najboljši sodrug.

„Dober dan, Štefe!“ pozdravi Kuburić prijatelja, ko vstopi po kratkem trkanju in glasnem „Notri!“ v sobo. Gospa Julika Pavljevićeva je ravno po obedu pospravljala mizo, dočim je gospod Pavljević korakal po sobi gor in dol ter pušil iz pipe.

„Glej, glej,“ postoji gospod Štefan — prijatelja sta se klicala vedno po kratkih imenih — „prideš mi ravno prav! Hotel sem zadremati nekoliko, a ni mi šlo. Julika, prinesi nama čašo vina, tako se bodeva razgovarjala veliko lažje.“

Ko je Kuburić še posebej pozdravil gospo, skoči ta veselega obraza po vino in se kmalu vrne.

„Evo, starca moja,“ reče v šali, „tukaj imata starega vina, pijta in razgovarjajta se, a jaz grem tačas po svojih opravilih.“

Nasvet je bil dober, vino še bolje. Prijatelja se začneta živahno razgovarjati, poleg še živahneje piti, tako da mora gospa še večkrat v klet. Razgovor se je sukal o vsakdanjih rečeh, najprej o vinu, katerega je Kuburić vedno hvalil, potem o tem, kako so klali svinje, koliko krač obesili v dim, kakšne so bile klobase itd.

* Kakor volk v brlogu.

misli, da je izven Avstrije tudi še kak človek, ki govori tvojemu jeziku soroden jezik, kajti že sama taka misel je naglavni greh zoper nemško politiko „miru“. Že onstran Sotle smejo poklati vse Hrvate, in to je popolnoma prav, čemu pa rušijo „mir“! Ako se v Macedoniji razmesari tisoče in tisoče slovanskega prebivalstva, kaj to tebi mar! Lepo zatisni oči, sezi v žep in plačaj par kronic za „südmarko“ ali pa „šulferajn“, kajti ti društvu skrbite zato, da se ohrani „mir“ na tvoji lastni zemlji. Tvoj denar bi v Macedoniji pomotil nemško turški „mir“ in angeli so vendar peli „mir ljudem na zemlji...“ Vidiš, da torej ne gre, zoperstavljeni se višjemu ukazu.

Tako in še malo drugače se godi nam Slovencem in celo hvaležni naj še bomo, da se nam ne godi slabše. In res, saj drugim narodom je le enkrat v letu božični večer, nam Slovencem pa je dan zadnevom, saj nam vbijajo dan zadnevom svoj „mir“ v glavo in mi ga tudi pokorno prejemamo. In prav je tako.

Da, prav je, saj nimamo toliko „dobre volje“ da bi se pošteno uprli temu počenjanju, saj nimamo toliko odločnosti, da bi pokazali našim nasprotnikom, da nam je njihov „mir“ že preveč.

Upajmo vsaj, da nam bo prihodnji Božič dal k našemu razmatranju boljše snov, da bomo vsaj mogli govoriti o pravem „miru“, ki si ga bomo sami pribojevali, ne pa o onem ki nam ga hočejo po sili naprtiti naši skupni sovražniki. Potem bo tudi drugače odmevala v naših prsih angelska pesem: „Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“

Interpelacija

poslanca vit. Berksa in tovarišev na ministrskega predsednika kot voditelja pravosodnega ministrstva zaradi zopetne zaplembe časopisa „Domovine“.

C. kr. celjsko državno pravdnštvo je zopet zaplenilo in sicer sledeči članek „Domovine“ z dne 4. grudna 1903, št. 95.

Konfiscirajte nas zopet!

„Domovina“ je bila dne 17. novembra konfiscirana zaradi nedolžne notičice, v kateri smo v kratkem, z neovrgljivim stvarnim dokazom dokazali, kako je duševni oče vseh zahrbtnih napadov na postavno utemeljene pravice slovenskega naroda v sodnih uradih, oni graški Gleispach, ki je sam kot uradnik prisegel sveto pri-sego, da bo zvesto čuval svete, neomajne zakone, od katerih je odvisno življenje in imetje, beda in blagostanje vseh narodov avstrijskega narodnostnega ričeta, zopet enkrat na vnebovpijoč način pokazal, kako zna — varati javnost. Predsednik graškega nadsodišča, one oblasti, ki je poklicana v to, da bedi nad sodišči treh kronovin, Koroške, Kranjske in Štajarske, da se sodi in godi pravica vsakemu državljanu teh kronovin, oni isti predsednik je celi čas svojega

predsedovanja gledal in še gleda na to, kje bi odščipnil našemu ubogemu narodu še kak kos onih pravičic, kar so mu jih z muko in težavo blagovolili pred leti dovoliti vsaj nekoliko pravični vozniki državnega voza.

Odkar sedi Gleispach na gorkem pri graškem nadsodišču, dobiva naš narod brco za brco, razlika je le ta, da je enkrat močnejša, drugokrat lažja. Krivice, ki se dogajajo našemu rodu in jeziku pod patronanco Gleispachovo, ali bolje rečeno turškim paševanjem njegovim, se kopičijo dan zadnevom. Sila prikipava do vrhunca, ali vse kaže, da graškemu paši še vedno ni dosti. Razmere na Koroškem so v zadnjem času postale tako neznosne, da bo moralo prej ali slej priti do poloma. In odgovoren bo zato — kdo? Gotovo ne oni, ki ob mastni plači krši zakon ravnopravnosti, ki, plačan s krvavimi žulji slovenskega davkoplačevalca, tepta v blato svojo zaobljubo, pač pa ubogi narod, kateri teh večnih krivic ne more več prenašati. To je potem pravica, ona pravica z zavezanimi očmi, ki ne pozna razločka med bogatim in revnim, med Slovencem in Nemcem, med visokim državnim uradnikom in slovensko rajo! — Kršitelje zakonov po navadi obsojajo c. kr. sodišča na težko ječo, in to tudi v področju Gleispachovega pašaluka — graškega nadsodišča; seveda vidi pravica z zavezanimi očmi tupatam skozi robec — ene tira v ječo, drugim se pa blagohotno smehlja.

Za vse posledice, ki jih bo imelo zatiranje Slovencev in slovenskega jezika v sodnih uradih v področju graškega nadsodišča, je in mora biti odgovoren edino le Gleispach sam, kajti on je duša in voditelj vsega, on je zapovednik, drugi so le njegovi izvrševalci, njegovi pokorni slugi, ki vestno izvršujejo povelja, ki prihajajo od prejasnega predsedniškega mesta. In bogne daj, pa bi se kdo drznil le nekoliko podrezati v to sršenovo gnezdo. „Proč ž njim!“ Ako je uradnik, suspendirajte ga, ako privatnik, kaznujte ga, ako časopis, konfiscirajte ga, navalite mu preiskave, vlecite ga pred porotnike, ugonobite ga, da le ne bo pokazal narodu kake vrste ljudje in kako krojijo narodom pravice.

„Domovina“ je poročala samo čisto resnico. Ako je označila dejstvo s pravim imenom, kaj zato, resnica je resnica, in kaj more list zato, ako ta resnica tega ali onega nekoliko v oči zbode. Ali se mora zato list konfiscirati, da ne bi slovensko ljudstvo izvedelo, na kak način se tirajo njegovi sinovi v tujino, da se more na njihovo mesto namestiti kak hajlovski sinček pri Gleispachudobropriporočenega hajlovskega očeta?

Zaplemba tega popolnoma stvarnega članka, ki se strogo nanaša na dejanstvene razmere, katere so se v javni visoki poslanski zbornici čisto in prečesto grajale, je v državnih temeljnih zakonih zagotovljene interpelacijske pravice zasmehujoč odgovor c. kr. celjskega državnega pravdnštva na našo v seji dne 26. novembra t. l. podano interpelacijo zaradi zaplembe „Domovine“.

Podpisani torej vprašajo njegovo ekscelenco:

1. „Kako more njegova ekscelenca opravičiti to naravnost hudomušno zaplemba?”

2. Ali bo njegova ekscelenca našla v tem povod, poučiti c. kr. celjsko državno pravdnštvo, da hujskanje prebivalstva ne spada v njegov uradni delokrog.

Dunaj, dne 9. decembra 1903.

Pegačnik.	Berks.
Povše.	Robič.
Perič.	Dr. Ploj.
Blankini.	Žičkar.
Dr. Ferri.	Vuković.
Dr. Ferjančič.	Dr. Klaić.
Šupuk.	Borčič.
	Dr. Šusteršič.

Celjske in štajarske novice.

(Celjski okrajni zastop). Plenarno sejo, vršečo se prošli torek popoldne, otvori načelnik g. dr. Sernec v navzočnosti okrajnega glavarja gosp. barona Apfaltrerna in 23 zastopnikov, vseh Slovencev razun g. Ambroschitscha. Zapisnikarjem se imenuje g. notar Baš. Zapisnik zadnje seje se odobri. Načelnik omeni, da je vsled znanih razmer namestništvo razveljavilo odobritev proračuna za l. 1902. Ista točka se je postavila na dnevni red, ker je pa stvar sedaj v rokah dež. odbora, se je zopet odstavila z dnevnega reda, vsled česar je torej na vrsti volitev treh revizorjev. Došla sta dva protesta proti sklicu današnje seje s strani nemških članov okrajnega zastopa: protest g. Ambroschitscha, češ da ni bil obveščen o sklicanju seje, in protest vseh nemških zastopnikov, češ da sedanji okrajni zastop nima več pravice zborovati, ker je baje že potekla njegova poslovna doba. K stvari se oglasi gosp. Ambroschitsch in spravi zopet Kosemovo afero na dan, zahtevajoč, da se pravično uredi. Obenem predlaga, da se seja razpusti. G. dr. Dečko odgovarja, da je Ambroschitschev protest neutemeljen, ker g. Ambroschitsch, ki ne plačuje nikakega davka v celjskem okraju, nima aktivne volilne pravice, torej tudi ne more imeti pasivne in pravzaprav ni več član okrajnega zastopa. Ravnotako neutemeljen je drugi protest, kajti dokler se po odreditvi okr. glavarstva ne izvoli nov odbor, ima vse pravice stari, tembolj, ker ima določiti važne, potrebne stvari, pobiranje doklad itd. V istem zmislu govori tudi g. dr. Gregorec. Predlog g. Ambroschitscha za razpust seje se odkloni z vsemi slovenskimi glasovi. Revizorjem se izvolijo gg. dr. Schurbi, Fridrich in dr. Vrečko. Oddanih je bilo 22 glasovnic, ena prazna. Preide se k nadaljni točki, proračunu za l. 1904. Dovolj se posip in poprava okrajnih cest. Proračun izkazuje 152 336 K 87 v potrebščin, pokritka pa samo 62 466 K 15 v, torej primanjkljaja 89 870 K 72 v, za katerega pokritek je treba 29 % doklad. Oglasi se k besedi g. dr. Filipič ter predlaga, da se postavi kot prva točka pokritka v proračun po Kosemu poneverjeni znesek 25 198 K 93 v kot prebitek iz prejšnjih let. Proti govorita gospoda

Nakrat pa se Kuburić kakor vzbudi iz omame in reče:

„Veš li, Štefe, čemu sem prišel k tebi? Da — mogoče je, da se mi bodeš smejal, toda odločil sem se na vsak način, pa če nočeš z menoj, hočem iti sam.“

„Povej, kaj nameravaš, da slišim!“ odgovori Pavljević.

„Glej že več let sem izkušal, da ni dolgo časašnjega dneva, kakor je jutrnji dan. Lani ni manjkalo veliko, da nisem počil same sitnosti, kajti na tak dan, prijatelj, misli vsakdo, da mora živeti drugače, kakor druge dni. A kako bi tudi ne? Otroci — hvala Bogu, imam jih petero, a ti jih nimaš — krulijo in trobijo celi božji dan ter pojejo božične pesmi okolu jasic; žena se vrti s kolači kakor divja po hiši, zdaj v sobi, zdaj v kuhinji, zdaj v čumnati, vsak čas sem ji napoti in ne manjka veliko, da me ne požene iz hiše. Oh, potem pa še postiti se moram celi dan, žena si ne vzame časa, a v krčmo jest iti me je vendar sram; kaj bi rekli ljudje — in vidiš, tako je eno in drugo in še lani sem se zaklel, da hočem iti jutrnji dan od doma in ostati zunaj, dokler se ne zmračí.“

„Hm, hm — a kam hočeš iti?“ vpraša Pavljević, kateremu so se v srcu začele isto časnoročiti sorodne želje.

„Kam? ... Na lov in sicer okolu Lipovca! Saj sva bila tam že enkrat kot lovca!“

„Beži, beži! kakšna lovca,“ pravi Pavljević — „saj ne znava niti streljati dobro!“

„Ljudje božji,“ prihitel gospa Julika, čuvši, kaj govorita moža, „se li nič ne sramujeta na stare dni? Če pojdetajutra s puškama na ulico, smejal se vama bode celi svet!“

„E — naj se smeji,“ ugovarja ji Kuburić, „pa čemu bi se smejal? Jeli jutri morda drugačen dan, kakor navadno, in gospa, grem li jaz na leto samo enkrat na lov?“

„Seveda greste večkrat, da vidi puška šumo,“ pripomni gospa. „Toda tak praznik vendar ni za lov! Bog vaju kaznuje gotovo. Nekdaj so hodili ljudje na ta dan v cerkev, a vidva se hočeta klatiti po gozdu, kakor tolovaja.“

„Slišiš, žena,“ spregovori Pavljević — kateremu je bilo tudi rado dolgčas doma in ne brez čuda; preživel je v zakonu že čez trideset let in ni imel otrok — prijatelj Franjo se ne moti. Meni je jutrnji dan tudi eden najdaljših in tudi meni bi se jutri poljubilo kake

spremembe. Med mestom in Lipovcem je majhna krčma in kadar se nama ne zljubi več lova, kreneva jo s Franjom tja. Kaj ne?“

„Da, da!“ oglasi se naglo Kuburić. „S seboj pa hočeva v torbi vzeti nekoliko s ra in kruha ter steklenko dobre slivovke da nama ne bode treba živeti od tuje milosti. Kdor nosi, ne prosi. Torej hočeva iti, Štefe?“

„Kakor vidiš, sem jaz voljen; samo puško še hočem danes dati puškarju, da mi jo izprazni, kajti nabita je že več let.“

„Oh, oh,“ pomaja gospa Julika z glavo, „dandanašnji začnejo noreti že celo stari, toda — — — Bog vama odpusti grehe!“

Za svojo reč vsa vneta se ločita prijatelja, zatrjujoč si še enkrat in zadnjikrat, da hočeta jutri, kakor hitro se zasvita, na lov.

* * *

Okolu sedme ure zjutraj kreneta lovca proti Lipovcu. Okolu ogla grede mimo okna zakliče jima gospa Julika pomenljivo „Srečen pot!“, na kar se običajno jeze lovci, ker jim prva oseba, ki jih zjutraj sreča ali nagovori, ako je ženska, pokvari srečo. S seboj sta imela dva psa, katera si je Kuburić izposodil od svojega brivca, ki se je neki baval z lovom bolj kakor z britjem.

dr. Serneo in dr. Dačko, češ da se ne more postaviti ta svota v proračun, ker se ne ve, ali bo prejel okrajni zastop ta znesek tekom prihodnjega leta. V proračunu so potrebščine, katerim morajo odgovarjati gotovi, ne pa morebitni pokritki. Ako bi se znesek ne prejel tekom 1904, bi bil okrajni zastop v neprijetnem položaju, da ne bi mogel izplačati najpotrebnejšega. V razpravo poseže več zastopnikov, dr. Hrašovec, dr. Gregorec in predlagatelj sam. Predlog se odkloni proti glasovom gg. dr. Filipiča, Ambroschitscha, Baša, Janiča, Podgorška in dr. Vrečkota, na kar g. dr. Filipič izjavi, da ne prevzame nikake odgovornosti za ta znesek in vsled tega odloži svoj mandat in tudi takoj zapusti sejno dvorano. Stvar se je pozneje še z vseh strani stvarno razmotrivala. G. Ambroschitschjemedtem, ko je nekaj zborovalcev za kratek čas odšlo iz dvorane, konstatiral nesklepčnost in tudi odšel, toda seja je bila sklepčna, ko je še stal med vrati. G. notar Baš predlaga, da naj bi se vzelo vsaj 9000 K, katere bodo gotovo prišle tekom leta 1904 nazaj v okrajno blagajno, v proračun in se vsled tega znižala doklada na do sedanjih 26 %. G. dr. Vrečko povdarja, da tudi ta vsota še ni za prihodnje leto popolnoma gotova, torej naj se ostane pri 29 %. Ta predlog se tudi sprejme. Glede pokritka po Kosemu poverjene vsote se sklene na predlog gg. dr. Gregoreca in Fridricha: „Vsota, za katero je Kosem oškodovalec okrajno blagajno, se mora njej popolnoma vrniti, da davkoplačevalci ne bodo izgubili niti vinarja od vplačanih, a poverjenih doklad. Okrajni odbor naj poroča v prihodnji seji natančno, na kak način se bo v teku prihodnjega leta poverjena vsota vplačala“. Ko so se rešile še nadaljne točke dnevnega reda, zaključil načelnik sejo. — Kakor smo pozneje doznali, se je g. dr. Serneo odpovedal načelnstvu okrajnega zastopa. Volitve torej niso več daleč. Pozor torej, da se ne uresničijo besede g. dr. Filipiča, ki jih je govoril pri zadnji seji: „Dosedaj je bil okrajni zastop slovenski, a odslej ne bo več!“

(Z vso pravico) je občni zbor „Celjskega pevskega društva“ grajal nemarnost svojih takimenovanih članov, ki se brigajo za vse drugo, samo ne za to, da bi se redno udeleževali pevske in drugih društvenih vaj. Žalostno je res, da se komaj teden dni po občnem zboru zopet in zopet ponavlja stara pesem, stara nemarnost. Za „Silvestrov večer“ je sklicalo društvo prošli torek pevsko vajo. Povabljenih je bilo 70 (sedemdeset) oseb, 33 dam in 37 gospodov, pevske vaje se je pa udeležilo 7 (sedem) dam in 20 (dvajset) gospodov, torej od 70 pevk in pevcev samo 27, reci in piši sedemindvajset. Ali ni to naravnost škandal, sramota za naše razmere! Da, ona prokleta komednost, ki se je vselila v našo družbo, ki pač rada posluša lepo pesem in jo še bolj natančno kritizira, ali da bi se kdo udeležil pevske vaje, o ne, to je preveč utrudljivo, to ni mogoče! Tako se pušča društvo

na cedilu, potem se pa zmiguje z rameni, češ društvo nima več prave moči, ne deluje tako kakor bi moralo. In kdo drug je temu kriv, kakor samo lenoba, da rabimo pravi izraz, lenoba in nemarnost onih članov, ki se k večjemu ponižajo do edne zadnje vaje in potem seveda večinoma pokvarijo še ono, kar je zbor pri prejšnjih vajah pridobil, kajti od vaj izostajajo navadno le oni, ki so jim vaje najbolj potrebne. Saj ne rečemo nič, ako je človek res zadržan iz tega ali onega tehtnega vzroka, toda lenoba pač ni tak vzrok! Verjamemo, da je prijetnejše sedeti pri čaši vina in v zabavni družbi, kakor pa mučiti se pri pevski vaji, ali če mislijo vsi tako, potem je najboljša, da se skliče izvenredni občni zbor in društvo razpusti. — Prihodnja pevska vaja je v ponedeljek, dne 28. t. m. ob 8. (osmi, ne pa poldeseti) uri zvečer. Nadejamo se, da današnje naše besede ne bodo zopet bob ob steno!

(Predpustni program celjskih narodnih društev). Kakor smo že omenili v predzadnji številki, priobčujemo predpustni program celjskih narodnih društev, da se morejo izvencljska društva kolikor toliko ravnati po njem pri svojih prireditvah, da ne bo morda pozneje kakih nesporazumljenj. „Celjska narodna čitalnica“ priredi dne 31. grudnia t. l. svoj „Silvestrov večer“, dne 31. prosinca p. l. pa svoj „ples“. „Slovensko delavsko podporno društvo“ priredi svoj „plesni venček“ dne 9. prosinca. Slovenski celjski trgovski uslužbenci priredé svoj „II. trgovski ples“ dne 17. prosinca. Dne 21. prosinca in 2. svečana priredi „Celjsko pevsko društvo“ gledališčni predstavi. „Celjski Sokol“ priredi svojo maskarado kakor vedno, na pustno nedeljo dne 14. svečana, „Celjsko pevsko društvo“ pa na pustni torek, dne 16. svečana svojo domačo zabavo, maskarado ali karsibodi. Toliko torej v pojasnenje. Ta program je stalno določen in se ne bo spreminjal. Za vsako prireditev se bode seveda vse podrobnejše pravočasno naznanilo.

(Gibanje slovenskih obrtnikov). Iz Središča se nam piše: Uvidevši epohalen pomen združitve in skupnega delovanja, organizuje se vse; posojilnice, gospodarske zadruge, požarne brambe itd. snujejo si ali so si že osnovale svoje zveze in v njih uspešno združeno delujejo. Le eno je bilo do zdaj pozabljeno, naša obrtniška organizacija in z njim naše narodno obrtništvo. Z veseljem torej pozdravljamo namerovani slovenski obrtni shod, kojega nam pod zaglavljem „Vredno, da se uvažuje“ v zadnji številki „Domovine“ obljubuje Celjsko občeslovensko obrtno društvo. Nadejamo se, da se na tem shodu postavi steber slovenskemu spodnje-štajarskemu obrtništvu, toda naj se pri tem izven Celja in celjske okolice stanujoči obrtniki v drugo vrsto ne potisnejo. Vseh želje in težnje naj se skupno v eni vrsti uvažujejo. Mar ni hvaležnejše skupno delo? Na Štajarskem obstoječe obrtne zadruge imajo, kolikor je meni znano, troje zvez. Ena teh

je za Štajarsko sploh, druga za izhodno in tretja za gornjo Štajarsko. Večina naših, torej tudi slovenskih obrtnih zadrug pripada graški zvezi, ki obstoji iz približno 30 zadrug. Kakor povsod, kjer še nismo emancipirani, tako nas tudi tukaj vladajo in vodijo Nemci, na njih milost in nemilost je naše obrtništvo v obrtnih vprašanjih navezano — saj tudi naše zadruge svojega zastopnika v tej zvezi nimajo. — Na papirju nam ta zveza sicer obljubuje internacionalnost, to je ono običajno reklamno sredstvo, ali predobro mi je še v spominu pred 3 leti vršeci se ptujski shod. Hitro bi se našlo zadostno število spodnje-štajarskih slovenskih zadrug za svojo zvezo, saj tudi izhodna in gornještajarska zveza imate vsaka komaj 15—20 članic (zadrug). Namen teh od države subvencioniranih zvez je prirejati večkrat in na različnih krajih poučne obrtne shode, gojiti obrtno združništvo, pripomagati k uspešnemu delovanju istega, presojevati in poročati v obrtnih vprašanjih pristojnim oblastim, ustanoviti bolniško blagajno za mojstre, svetovati zadrugam v različnih zadevah, ki zahtevajo enotne rešitve, pospeševati obrtniške (trgovske) koristi in koristi združnih svojcev (pomočnikov in učencev) itd. Da bi bil ta korak velikega pomena in vrednosti v socialnem in narodnem oziru za spodnještajarsko slovensko obrtništvo, da bi se s tako organizacijo dalo še veliko rešiti, kar ni rešenega, o tem morda nihče ne dvomi. K temu delu je treba vzpodbujati naše obrtništvo, osobito naše obrtne zadruge, in uspeh ne bo izostal. Slavno občeslovensko obrtno društvo, ki je poklicano nas organizirati, bi storilo stem hvalevreden čin. Merodajni krogi istega naj blagovolijo to uvaževati — ter nas ne samo v korist Celja in okolice, ampak za splošno dobro poklicati združene v eno vrsto na shod! Z. c. Opomba uredništva. Popolnoma se strinjamo s temi izvajanj. Beseda, da bi se vseslovensko obrtno društvo potegovalo v prvi vrsti za Celje in okolice, se pa naj ne tolmačijo krivo. Toliko je namreč gotovo, da se morajo osnovati za ožja okrožja, recimo za ormoški, ptujski okraj itd. posebna obrtna društva, da v dotičnem okolišču vprežejo v prvi vrsti svoje moči. V vprašanjih in zadevah, ki se tičejo obrtnih koristi cele Spodnje Štajarske, bode pa enoten nastop srednjega društva seveda ne le potreben, ampak bode isto to vlogo, če se mu bode zaupala, zmiraj nesebično izvrševalo. Jamstvo za vse to je dano z dejstvom, da v tem društvu sedijo tudi neobrniki, ki ne bodo imeli in nimajo vzroka potegovati se samo za lokalne koristi, ampak katerih želja in vzor je procvit vsega slovenskega obrtništva na Štajarskem.

(Na dan nedolžnih otročičev) je starodavna navada, da hodijo otroci od hiše do hiše („pametva“) s šibicami, in vsak, kogar vjamejo, jim mora dati kak dar. Z ozirom na neki dopis iz ormoške okolice v našem listu, nam piše naš naročnik, da bo uvedel pri sebi običaj, da dobi le dotični otrok pri njem darilo, ki hodi v slo

Lovca sta bila toplo oblečena. V torbi sta imela vsak ogromen kos kruha in lep del sira ter v steklenicah dobre slivovke — kakor sta se bila dogovorila. Poleg puške imel je Pavljevič tudi malo sekirčico in ko ga tovariš vpraša: „Čemu ti bo?“ odgovori mu modro: „Kdo ve, čemu še nama pride prav. Ž njo si lahko na sekava drv, ako bi naju zeblo, narediva si lahko tresek za ogenj in kakor se čuje, klatijo se pozimi tukaj okolu vedno volkovi; glej, če puška ne stori svoje dolžnosti, je sekira vendar le sekira! Tako je cela reč!“

Kuburič je bil takoj prepričan, da je njegov prijatelj res praktičen človek. Vsa okolica je bila pokrita z debelim sneženim plaščem. Bila je tako huda zima, da je sneg škripal pod nogami. Debelo ivje prišlo se je bilo naših lovcev, čeprav sta oba čvrsto pušila iz svojih pip. Njun razgovor je bil kratek, takorekoč mehaničen, ko sta korakala drug poleg drugega.

Črez dobri dve uri prideta v gozd. Ker sta šla nad zajce, bilo je potreba, da si izbereta vsak svoje stališče. Franjo Kuburič, kateri se je ponašal na tihem, da je boljši lovec od svojega tovariša in da pozna okolico bolje, odkaže sebi in svojemu prijatelju prostor, kjer ima vsak stati.

Okolica je bila bregovita. Na neki neobraštlji ravnic v gozdu je stal približno v sredini velik hrast, pod katerim se je nekoliko iz zemlje dvigal štor, ki je bil kakor pripravljen za sedež. Nad ravnico so se razprostirale njive vasi L'povca.

Kuburič reče prijatelju, naj ostane pod hrastom, a on hoče iti nekoliko bolj vstran za njive, kjer pri nekem križpotju stoji slično kakor tukaj divja hruška s štorom. Brž potem odveže nemirna psa in se poda na svoje mesto, a pridno po tleh vohajoča psa odbežita v gozd.

Pavljevič stoji nekaj časa in čaka, čaka. Vse je mirno, nikjer se nič ne gane, ne vidi se nič, kakor bela okolica in dim, ki se vije nad vasjo. Kaj hoče dolgega časa? Obesi torej puško na vejo, vzame svojo sekirico, nateše iz štora tresek, nabere dračja, kolikor ga more in naredi ogenj. Potem si še napolni pipo, sede na štor in čaka. Že prej je bil večkrat naredil kak požirek iz steklenice, a zdaj se spomni še večkrat. Ogenj greje lovca od zunaj, slivovka mu daje toplote od znotraj, pipa se kadi prav prijetno in — pri moji veri — naš gospod Štefan jame zamežikovati z očmi, pokimavati z glavo, dokler — ne zaspi.

Zaspal je prav trdno. Toda ni še minilo kake pol ure, nakrat ga vzdrami iz sna nek polom. Brž skoči kvišku, drgne si zaspane oči in vidi, kako ravno pred njega prileti star zajec, katerega je eden izmed psov gonil tako divje, kakor bi mu bil zajec ozmerjal mater.

Zajec ni bil celo dva metra oddaljen od presenečenega lovca. „Čakaj, lopov!“ zakriči Pavljevič nevedoč v prvi sili, kaj mu je storiti in kaj pograbit. Hlastne torej po sekirici, katera mu je bila ravno pri roki — na puško je bil celo pozabil pri tej zmešnjavi — ter jo vrže za zajcem, kateri se ustraši in zbeži vstran ravno tja, kjer je imel Kuburič svoje stališče. Zda se le pride Pavljeviču na um, da se spomni puške, seveda prepozno. Vendar začne kričati na glas:

„Franjo, Franjo! Evo ga, nad te pride — streljaj, streljaj!“ A od nikoder ni nobenega glasu. Zajec beži ravno mimo hruške, pa Franje tova puška ne poči.

„Franjo, oh Franjo!“ kliče Pavljevič zopet in večkrat, ko ga začnejo vznemirjati neljube slutnje, kam bi bil prišel tovariš. Ker je vse klicanje zastoj, gre pogledat. Ko se približa

vensko šolo, kdor hodi v ormoško ponemčevalnico ne dobi nič. Tako je popolnoma prav. Otroci kaj takega mnogo boljše zapomnijo, kakor vse druge pridige. Naj bi tudi drugi narodnjaki posnemali omenjenega našega naročnika, in ne samo v ormoški okolici, temveč tudi drugod.

(Vojaške stvari) Asistenčnim zdravnikom v neaktivnem stanju je imenovan g. dr. Ferdo Kunej, okrožni zdravnik na Vranskem.

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) je zborovalo dne 6. t. m. v celjski okoliščini. Udeležba je bila v kljub sarajno slabemu vremenu precej dobra. Po običajnem predsednikovem pozdravu se vzame z zadovoljstvom na znanje, da je na novo našemu društvu pristopila gospdč. Bogdana Žizkova od sv. Martina v Rožni dolini. Zapisnik zadnjega zborovanja se sprejme z dostavkom, da naše društvo ni korporativno pristopilo „Lehrerbundu“, ampak v svoji večini; glasovalo se je imenoma glede obvezne naročitve „Bundovega“ glasila. Uspeh tega glasovanja je bil, da se je od 33 navzočih članov izjavilo za predlog 32. Pevci so s prav dobrim uspehom zapeli Volaričev „Slovenski svet, ti si krasan“. Glede I. občnega zbora „Zaveze slov. štaj. učiteljev in učiteljic“ nam pojasni g. predsednik različne ovire, kakor zlasti to, da so društva počasi prijavljala pristop — letnino so plačala samo 3 društva, večina društev pa sploh ne smatra te „Zaveze“ kot potrebne. Sklene se naposled, da se tekom tega meseca skličejo vsi upravni odborniki, oziroma odposlanci društev v posvetovanje in ti potem določijo prvi občni zbor. Z ozirom na ukaz okr. šol. sveta celjskega glede zemljepisnega in zgodovinskega pouka se pride po živahnem razmotrivanju do zaključka, da je poučevanje zemljepisja po okrajih nezmisel. Tozadavna resolucija se bo pri prihodnjem zborovanju predložila in objavila. Pri točki „Iz šolske prakse“ se je to pot preresetala potreba stenskih začetnic kot nazorilo in pripomoček uspešnega čitanja v zboru. Takisto bi bilo velike važnosti, če bi se pri morebitni novi izdaji II. nemške vadnice izpremenili berilni sestavki s podobami v svrbo lažjega umevanja dotičnih sestavkov. Sploh je pa to zadeva, ki sodi v obliki predloga v letošnjo uradno konferencijo. Glede III. plačilnega razreda bo tudi „Štaj. učit. zaveza“ potrebno ukrenila, da ta točka ne izgine z dnevnega reda. Pri prihodnjem glavnem zborovanju ki se vrši 6. januarja 1904., nam bo tovariš Schmorancer podaval nekaj praktičnega o risanju.

(Umrl) je 20. t. m. v Št. Juriju ob juž. železnici ondodni posestnik Janez Oset, po domače Goriški. Bil je 18 let občinski odbornik, vrl narodnjak, ki je svoje otroke vzgojil v narodnem duhu, v poštene Slovence. Blag mu spomin!

(Sv. Lenart v Slov. gor.). Gospod urednik, če Vas kdaj nesreča zanese k nam, Vam sve tujemo, da si galoše privežete, drugače jih izgubite v blatu — gotovo me razumete, ker veste, da je naš župan oče Sedminek in njegov sveto-

valec skokonogi Toplak. Skoraj bi smel trditi, da je nam blatna cesta nekako ljuba, ker zabrani, da še kaj hujšega k nam ne pride, namreč N. Jahn. — Ko je še bil Jahn urednik „mariburgarce“, vabili so ga nemčurji vedno k Sv. Lenartu, da je blatil v svojem sirarskem listu vse, kar je slovensko. — A sreča je opoteča. Že Mariborčanom je presedalo to gnjusno rovanje proti Slovincem, pa so ga postavili na polje. — Bil je Jahn brez vsake pomoči — usmilil se ga je znani mariborski Franci ter ga vzel na svojo viničarijo. — Presedalo je Jahnu slovensko solnce, zato je dan prespal, ponoči pa je prišel k Sv. Lenartu, da mu njegovi prijatelji zaterejo glad in žejo. — Zjutraj si ga videl razoglavega pri Sedmineku. Klobuk je nosil vedno v roki, ker so mu miši oglodale krajce, — a skozi hlače se je bliskal beli dan — in knofov nič seveda. — Oglasil se je pri vseh trgovcih in pri svojem rojaku Benešu. — Najraje je bil pri očetu županu, ki je trkal pri drugih „Nemcih“ rekoč: „Glejte, Jahn je toliko storil za nas Nemce in je obljubil še storiti“ — pa so jo oče župan skupili. Tuintam so se za županom jezno vrata zaloputnila. To je bila živa slika po stari rečenici — eden prosi, drug klobuk v roki nosi. Kdo torej pomaga Slovence blatiti? — Vaš svetovalec, notar Toplak, Vam g. župan, večkrat reče „na svidenje“ — dovolite tudi meni, da Vam kličem „na svidenje“ očka župan.

Slovenci in Slovenke!

Vsa celjska narodna društva so sklenila, odkupiti se letos za novoletna voščila z doneski za „Dijaški dom“. — Posnemajte vsi to velikosrčno misel in prispevajte vsi, če tudi z malimi darovi k tej lepi ideji. — Imena darovalcev se bodo v našem listu naznanila.

Društveno gibanje.

(Vabilo) k seji upravnega odbora „Zveze slovenskih štajarskih učiteljev in učiteljic“ na dan 6. prosinca 1904 ob polu 10. uri zjutraj v Celju, Nova ulica št. 9, v prostorih deške okoliške šole. Spored: 1. Poročilo o dosedanjem delovanju „Zveze“ in o njenem položaju. 2. Sestava programa za upravno leto 1904 3. Določitev časa za I. redni občni zbor. 4. Predlogi in nasveti. — K polnoštevilni udeležbi vabi vljudno vodstvo „Zveze“ v Celju, dne 12. grudnia 1903.

Armin Gradišnik, tč. predsednik.

(Narodna čitalnica v Nazarjih) priredi dne 27. t. m. pri gosp. A. Remicu veselico z igrokazom „Šolski nadzornik“. — Gostje dobro došli! — Posamezna povabila se ne bodo pošiljala.

(Bralno društvo v Št. Pavlu v Savinjski dolini) priredi svoj občni zbor prvo nedeljo po Novem letu, t. j. 3. prosinca 1904 in sicer v društvenih prostorih pri „Peku“. Spored: 1. Poročilo predsednikovo o društvenem delovanju preteklega leta 1903. 2. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 3. Pregled in odobrenje letnega računa. 4. Volitev novega odbora. 5. Naročitev časnikov in knjig. 6. Vpisovanje novih udov. Vabljeni ste vsi društveniki, pa tudi nedruštveniki, ki želite pristopiti k našemu društvu! Več nas je, boljše je!

(Iz Konjic) Bralno društvo v Konjicah priredi na Št. Janževu, dne 27. decembra 1903. popoldne ob pol 4. uri v čitalniških prostorih Narodnega doma gledališko predstavo „Srednja pot, najboljša pot“. Nato sledijo pevske točke in alegorije. Med posameznimi točkami svira narodna godba. Vsaka prireditev bralnega društva je bila dosedaj močno obiskovana in gotovo tudi na Št. Janževu izmed konjiških Slovencev, kakor tudi okoličanov nihče ne izostane.

(Učiteljsko društvo za brežiški in severniški okraj) ima svoj glavni zbor dne 6. januarja 1904 ob 10 uri popoldne v novi šoli na Vidmu. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Društvene zadeve. 3. Poročilo o društvenem delovanju leta 1903. 4. Poročilo blagajnika in pregled računa za leto 1903. 5. „Dajte nam realnih knjig“ (poročila g. Jamšek). 6. Nasveti. Tovariši in tovarišice! Udeležite se zborovanja polnoštevilno!

Odbor.

(Športno društvo „Maribor“) ima svoj redni občni zbor v sredo, dne 30. t. m. ob 8^{1/2} uri zvečer v prostorih restavracije v Narodnem domu po običajnem dnevnem redu.

(Sv. Jurij ob Ščavnici) Tukajšnje bralno društvo priredi na silvestrov večer tamburaški in pevski koncert v gostilni pri „Veselem kmetu“ z mnogobrojnimi sporedom. Vabi torej vse prijatelje te narodne godbe kakor tudi petja ter je že v naprej najprijazneje pozdravlja: „Dobrodošli!“

Odbor

(Vabilo) na občni zbor katoliškega slovenskega političkega društva „Sloge“ v Ormožu, ki se vrši dne 29. decembra 1903 ob 2. uri popoldne v prostorih okrajnega zastopa. Dnevni red: 1. Poročilo vodstva o delovanju in stanju društva. 2. Volitev novega vodstva. 3. Slučajnosti.

Turistična pisma.

III.

Kdo bi si pred desetimi leti mislil, da se bode iz šibkega, novorojenega deteta, kateremu so dali ime „Slovensko planinsko društvo“, v dosedanjih kratki dobi življenja razvilo tako brhko in krepko bitje?

Ustanovni občni zbor se je vršil dne 27. svečana 1893 v Ljubljani ob pičlem številu udeležencev. Koncem leta je štel S. P. D skupno z obema prvima podružnicama Kamniško in Sa-

bruški blizu do kakih deset korakov, zapazi v snegu tovarišovo puško.

„Za božjo voljo, kaj pomeni to?“ vzklikne Pavljevič prestrašen, pomišljujoč, kako najhujše zlo bi se bilo moglo dogoditi.

„Dragi Štefe, ljubi Štefe!“ začuje se nakrat glas iz zemlje, dober seženj daleč. Pavljevič se obrne tja, od koder je slišal podzemeljski glas in pride do neke odprtine.

„Štefe, si li ti tukaj?“ oglasi se Kuburič iz luknje.

„Za Boga, kam pa si prišel?“ začudi se Pavljevič in se ogleda. „To je vendar volčja jama, volčja past!“

„Da, volčja je! Naj bi Bog dal, da bi se zasula! Toda potegni me vun!“ prosi Franjo. In Štefe izvleče z veliko silo Franjo na ravno.

Ko je Franjo na prostem, pripoveduje, kako je v bližini zapazil lisico, pa se ji je hotel prav pazno približati. A ko se je nekoliko oddaljil od svojega stališča, ni zapazil volčje jame, katero je bil izkopal neki vaščan, da bi lovil volke in prejemal zanje deželne, nagrade in je padel v njo. Lov se z rokama, odletela mu je puška v sneg in Bogu se je zahvaliti, da ni pri tem vratojnomnem prekučevanju bilo kake druge nesreče.

Pavljevič kakor je mnogo ljudi, ki se radi smejo tuji nesreči, jame se na glas smejati svojemu pobratimu.

„Pa čemu se nisi oglasil, ko sem te klical?“ vpraša tovariša.

„Kako bi se naj oglasil,“ odgovori ta, „ko si kakor divji kričal: Franjo, Franjo — evo ga, nad te pride! Mislim sem, da je volk in zatajil sem se, kakor bi ne bil živ.“

Zdaj se začne Pavljevič smejati še huje, tako da mu mora naposled pomagati še celo Kuburič, čeprav nevoljen. Ko je bilo smeha dovolj, odločita se iti domov in to storita tudi takoj, kakor hitro se vrneta psa. Med potom stopita tudi nekoliko v krčmo, da se pokrepčata. Ko jesta svoj sir in pijeta krčmarjevo vino, odpro se vrata in v sobo stopi čvrst možak, noseč zajca v roki.

„Kupiva zajca,“ reče polglasno Kuburič svojemu prijatelju, „da se nama ne bodo rogali doma.“

„Kupiva ga,“ pritrdi Pavljevič. Kupita torej zajca za dve kroni, ko sta še prej prepričala moža, da bi niti v mestu ne dobil toliko.

„Kje pa si ga dobil?“ vprašata nato lovca kakor enoglasno.

„Ravno pred kratkim časom. Pritirala sta ga okoli mojega plotu dva psa; jaz skočim brž v hišo po puško, počim po njem in zdaj ga vidite tukaj.“

„To je bil naš zajec!“ zašepeče Pavljevič Kuburiču na uho.

„No — pa saj je sedaj zopet naš!“ odgovori Kuburič ravno tako tiho.

* * *

Srečno sta prišla lovca še pred večerom domov in sta veselo prebila božični večer.

Drugega dne po božiču — na prvega iti v goste bi bila velika sramota — povabi Kuburič gospoda in gospo Pavljevič na pojedino tistega zajca, katerega sta bila lovca ustrelila. A po obilo povzitem vinu razvezala sta se tudi naša lovčema jezika in pomalem ter pomalem prišlo je vse na dan. Povedala sta vse svoje lovske neprilike pri lovu na predbožični dan.

„Nisem li pravila,“ oglasi se po dokončanem pripovedovanju in po nekoliko poleglenem smehu gospa Julika, „da vaju bode Bog kaznovan, ker sta hotela iti na lov na tak praznik?“

Kaj hočemo — Bog daje tudi ženski včasih prav!

vinsko le 225 članov; letos pa jih ima 1775. Poprečno naraste število članov vsako leto za 23%. Koliko pa je še takih rodoljubov, katerim bi letnina 6 K ne smela biti prevelika, ki bi lahko položili te borne kronice za osamosvojo naših planin.

Oglejmo si nekoliko delovanje S. P. D. V triglavskem pogorju so Triglavsko koča na Kredarici, Vodnikova koča na Velem polju, Orožnova koča na Črni prsti, koča na Rodici, Staničevo zavetišče, Aljaževa koča v prekrasni planoti Vrata in Aljažev stolp na vrhu Triglava.

Zraven Triglavsko koče je lepa kapelica in ob Aljaževi koči so letos zidali velik hotel „Aljažev dom“, kateri se bode otvoril leta 1904. Najbolj podpira delovanje S. P. D. v triglavskem pogorju znani župnik g. Jakob Aljaž na Dovjem, ki žrtvuje ne le čas, ampak tudi precej denarja v omenjeno svrhu. V divno lepi „Planici“ pod Jalovcem so zgradili lično verando in tudi Tomčeva koča na Begunjščici je last S. P. D. Vrh Golce se postavi prihodnje leto Kadilnikova koča in nad Kranjsko goro ob Razoru dosedaj še neimenovana koča.

Soška podružnica ima na Krnu Trillerjevo kočo, češka pa pod Grintavcem „Češka koča“. Na Grmadi v Polhograjskem pogorju te vabi pod svoj krov primitivna planinska stavba, na Lisci nad Zidanim mostom pa po nadučtelju Jurkotu imenovana Jurkova koča.

V Savinskih planinah je postavila Savinska podružnica pod Ojstrico Kocbekovo kočo in zraven nje jubilejsko kapelico, na Koritih Lučko kočo, na Golčki planini Mozirsko, na Menini Gornje grajsko, na Mrzlici nad Žalcem Hausenbichlerjevo kočo in pri slapu pod Rinko leseno verando.

Na Boču je tudi majhna koča, katero bode pa treba povečati in udobneje urediti. Kamniška podružnica je letos stavila veliko zgradbo na Kamniškem selu, katera bode šele prihodnje leto izročena prometu. Na zelenem Pohorju kipi proti nebu visoki Žigertov stolp, s katerega uživaš prekrasen razgled. Omeniti še moramo, da bode v kratkem stavila zilska podružnica planinski dom pod Krnico v Zajezerski dolini.

Razum svojih planinskih stavb je svojim članom St. Pl. Dr. poskrbelo planinske sobe na Sv. Višarjah, na Sv. Gori pri Gorici, pri Planinšeku nad Lučami in v letovišču na Zahomski planini nad Trbižem, kjer lahko isti prenočujejo po znatno znižani ceni.

To bi bilo reči o bivališčih. Toda ne le stavbe je St. Pl. Dr. gradilo; ampak tudi nebroj novih, popravljenih in zaznamenovanih potov, Savski most med Radovljico in Kamno gorico, več sto napisnih in orientacijskih tabel itd., je delo omenjenega društva. Skoraj povsod v slovenskih planinah najdeš sled neumornega njegovega delovanja. Društvo izdaja mesečnik „Planinski Vestnik“, katerega dobivajo člani zastonj, in v katerem so prezanimivi spisi turistične in krajepisne snovi. Češka podružnica ima svoj časnik „Alpský Věstník“, ki poroča skoraj izključno le o naših planinah. Spisale in izdale so se razne knjige in prirejale tekmovanja amateur fotografov v slikanju pokrajin in planin. Tudi znanstveno in drugače je društvo delovalo. Pomagalo je o. kr. vojnemu geografskemu zavodu pri novem mapiranju naših krajev, osnovalo vremenska opazovališča, vplivalo v prometnem oziru na ugodnejši poštni in železniški vozni red itd.

Osrednji odbor kakor tudi posamezne podružnice so prirejali poučno-zabavne planinske večere in predavanja, ter sploh se je gledalo na to, da se je nudilo vsakemu kaj koristnega in lepega, ter vzbujala ljubezen do prekrasne naše domovine.

Društvo ne pozna političnega strankarstva; pod njegovim okriljem se zbirajo Slovenci in Slovani vseh slojev in vseh političnih struj.

Končam z besedami, s katerimi je zaključil osrednji odborsvoje poročilo o 10letnem delovanju:

„Za narod ustanovljeno, med narodom delujoče, naj budi društvo ljubezen do domovine, naj širi spoznavanje bogastva, ki se nam blesti v prirodnih njenih krasotah. Ob čaru, s katerim prešinja veličanstvo narave človeško dušo, naj plemeni Slovensko planinsko društvo naš narod in tako izvršuje ono nalogo, ki mu pristoji kot pospeševalcu kulture.“

— ij. —

Dopisi.

Iz Moravca in okolice. Kaj je vendar to? Klici, vpitje na pomoč, tudi preklinjanje in pokanje z bičem, kakor v turški vojski, zraven pa sopenje in stokanje živine! Vse to se sliši skoro vsak dan na znani „Grobšinski“ cesti na pol ure okrog.

Vse kulturne države, dežele in okraji se brigajo dandanes v prvi vrsti, da imajo dobre ceste, a cesta, kakršna je ta „Grobšinska“, pre-sega, kar se tiče zanikrosti, vse slične naprave v Avstriji.

Ta cesta je vsemu voznemu svetu na daleč predobro znana, da se kar strese voznik, če sliši samo ime, zona ga obide, če je bil kedaj tako nesrečen, da se je moral tam skozi mučiti.

Treba pa je pomisliti, da to ni bogsigavedi kako dolga cesta, ne, to je le majhen kosček, komaj 500 metrov iz Moravca na okrajno cesto, koja vodi čez „Grobščine“ v Ptuj.

Rabijo jo v prvi vrsti in so na njo navezani vsi prebivalci desne polovice Male nedelje, potem Moravci, Godemarci, Trnovci, Rucmanci in Vogričevci in več ali manj ostali prebivalci malonedeljski. Kakor se iz tega razvidi, se ta blatna, močvirna proga mnogo rabi.

Toda kaka je vožnja po ti cesti? Voz se vleče do poda v blatu, kolesa se iz njega ne vidijo, dočim slabēja živina kar tam ostaja.

Omenjena cesta spada pod Galušak in Sakušak, kateri občini jo pa najmanj rabite ali pa čisto nič, zato je tudi nič ne storite, a prej omenjeno prebivalstvo, katero je ravno na to cesto navezano, pa tudi ne more iti ceste popravljati v druge občine ozir. v druge okraje.

In tako ostaja ta nesrečna cesta v slabem stanju, nihče se za njo ne briga. Voznik, kateri z grozno težavo preplava blatno morje, prekolne občinske in okrajne predstojnike, in tako se ta cesta leta in leta popravlja.

Vprašam torej in z menoj na stotine drugih: Jeli to častno za dandanes, da se morajo take stvari vleči na dan? Ali se ne da to trpinčenje živali, kojemu na svetu ni enakega, odpraviti? In slednjič, kdo je vzrok vsem tem nedostatkem?

Na ta vprašanja bode to le odgovorjeno, oziroma predlagano, kdor pa ve za boljši nasvet, naj pride brez odloga žnjim na dan.

Občine Galušak, Sakušak, v prvi vrsti Moravci, Mala nedelja, Godemarci, Vogričevci, Trnovci in Rucmanci naj skličejo shod, določijo dan, ter določijo, koliko stori ena ali druga občina. Ker bi pa poprava ceste stala več sto takov, kar bi bilo za občine preobčutno breme, naj bi prosili okrajne zastope Ptuj, Gornja Radgona, Ljutomer ter deželo za podporo, in potem bi bilo lahko delo z združenimi močmi, da se odpravi to grozno trpinčenje živine in tukajšnjega prebivalstva, in ne dajte poprej miru, dokler ne bode to nesrečno vprašanje ugodno rešeno, ker obenem bode rešeno prebivalstvo in tudi uboga živina že večletnega trpinčenja.

Občinski urad Moravci smatra ta dopis kot popolnoma resničen in potreben, prosimo torej, naj ga blagovoli slavno uredništvo zanesljivo priobčiti.

Občina Moravci, dne 13. decembra 1903

Anton Spindler, župan.

Matija Kump, Alojzij Vogrinc, Jernej Veršič, Martin Kobnjak.

Narodno-gospodarske novice.

Našim vinogradnikom.

(Napisal Ivan Vuk.)

(Dalje.)

9. Rdeča zastavica

Ta sorta je zelo razširjena na Sp. Avstrijskem in zasluži, da bi se tudi na Štajarskem upoštevala. Zastavica je zelo rodovita in daje žlahtna vina. Trta raste krepko in vztrajno, vendar radi pozne dozoritve zahteva bolj toplo, suho lego. Tej sorti najbolj škoduje peronospora in se mora za to najmanj 4 krat škropiti. Jagode so okrogle in srednje debelosti. Vino je dobro za buteljke.

10. Žlahtnina

je znana po vseh vinogradih. Trta raste srednje močno in se reže na kratke in dolge reznike. Žlahtnina je več vrst, bela, rdeča, muškata žlahtnina, ki ima lastnosti muškata in žlahtnina združene, peteržiljeva žlahtnina, ki ima bitje, kakor peteršilj in še druge. Vse žlahtnine pa imajo velike, rahle grozde na dolgih peceljnih, jagode so okrogle, srednje debelosti, trde, prijetno slačne in sočne. Dozori koncu septembra in v prvi polovici oktobra in da najboljšo namizno grozdje, se da dobro odpošiljati in ne gnije rado. Žlahtnina je stanoviten trs zoper mraz in rodi najbolj v topli legi, na globoki, dobro gnojni zemlji. Suhe lege nima rad. V cvetju je občutljiv in se rad osiplje. Vino je lahko, sladko, pa ni stanovitno; pač pa se da izborno mešati z bolj kisline bogatimi vini, kakor s šiponskim vinom (1 del žlahtninskega na 3 dele šiponskega). Dobro je zraven šipona saditi nekaj žlahtnine.

11. Žolti plavec

je najbolj razširjen po bizeljskih vinogradih in na Hrvatskem, kjer je zelo priljubljen radi velike rodovitnosti. Reže se na šparone in reznike. Dozori v drugi polovici oktobra. Njegova vina so lahka, slaba in kislata. Zato se ravno ne priporoča saditi te sorte tam, kjer se gleda na to, kakšno vino se pridelja. Sadijo ga le oni, ki hočejo imeti mnogo slabega vina in po nizki ceni. Jagode so srednje debelosti in okrogle. Isto je tudi s

12. Krblikovcem ali ramfolakom ki je nasajen po haloških goricah in zelo rodovit. Vendar daje vino tako kakor plavec. Grozdje je bele in rdeče barve, jagode srednje debelosti in okrogle.

13. Slankamenka

je iz Slavonije. Grozdje zelo trpežno in ne gnije rado. Slankamenka je zelo rodovita. Vendar te tri zadnje sorte niso takšne, da bi je priporočal. Sorta, ki rodi čez mero, ne da nikdar dobrega vina, in vendar moramo mi gledati, da bomo imeli dobro vino, ki se bo drago prodajalo, ker drugače ne moremo obdelovati dragih vinogradov. Na Ogrskem in v Slavoniji lahko imajo slabša vina, ker je tudi lahko ceno prodajajo, ker delavci niso tako dragi, kakor pri nas. Mi ne smemo gledati na to, koliko vina bomo pridelali, ampak kakšno vino.

Tukaj še hočem omeniti sorte, ki so pravne za črnino, akoravno prirejanje črnine pri nas ni v navadi.

1. Modri burgundec

je doma, kakor beli na Francoskem, znan tam pod imenom Pinot noir. Trta raste srednje močno ter tudi rodi srednje. Reže se na šparone na 8—10 očes in ljubi svežo, krepko zemljo. Raste v vsaki legi, bodisi v nižavi ali na bregu. Ta sorta daje najboljšo črnino za buteljke. Jagode so drobne in okrogle.

2. Modri portugizec

katerega že ime kaže, da je od daleč, tam sem od Portugalskega. Pri nas je zelo razširjena in rodovitna trta ter krepke rasti. Ima močan, debel les; zoper mraz je zelo občutljiva. Oidium, črni palež in peronospora ji zelo škodujejo. Iz tega vzroka zahteva tudi visoke, zračne lege. Reže se na kratke in dolge reznike. Grozdje zori koncem septembra in v začetku oktobra ter mnogo trpi od čebel, os in muh. Vino samo zase ni ravno posebno dobro, ako se pa pomeša s kislejšim, n. pr. s črno francosko, pa da prav dobro in stalno črnino. Jagode so srednje debelosti in okrogle.

3. Črna francoska

ali Blaufränkisch, se navadno sadi zraven portugizca. Trta raste zelo močno in bogato rodi ter ni tako občutljiva zoper mraz in drugih bolezni, kakor portugizec. Reže se kakor portugizec, zahteva tudi enaka tla in lego. Grozdje zori 8—14 dni pozneje od portugizca in da vino, ki je vsled obile čreslovine in kisline kaj dobro za mešanje s portugizcem. Jagode so srednje velikosti in okrogle.

4. St. Laurent

je tudi prišel k nam iz Francoskega. Rasti je krepke in tudi rodi prav bogato. Ker v nižini rad gnije vsled pregostih jagod, ga je dobro saditi na višje lege. Tudi trpi od peronospore in

se mora pridno škropiti. Reže se na kratke in dolge reznike ali pa kakor zelenčič na reznike in ceroneke. To pač, v kaki zemlji je in kakšen je les. Grozdje zori nekaj pred portugizcem in da dobro črnino. Jagode so srednje velikosti in okrogle, pa jako goste.

5. Kavčina ali kapčina

je zelo razširjena v Halozah in Bizeljskem, pa tudi po Hrvatskem. Trta je močne rasti ter bogato rodi. Jagode so srednje velikosti in okrogle ter lepo se svetlikajoče. Kavčina je zadovoljna z vsako lego in zemljo in se reže na reznike. Radi lepega grozdja se ta sorta mnogokrat rabi za špalire ali brajde, ker daje lepo namizno sadje. Grozdje zori koncem oktobra in daje bolj lahko vino pa mnogo barve. V Halozah in Bizeljskem se nareja belo vino, t. j. da se drozga hitro spreša, ne da bi se pustila vreti, kakor je potrebno za narejanje črnine.

6. Vranek ali črnina

je tudi razširjena po Štajarskem, posebno pa v Konjicah, kjer se sadi skupno s kanko. Trta je zelo krepke, stanovitne rasti in je zelo rodovitna. Reže se na šparone in na reznike. Ker je ta sorta ženskega cveta, se mora saditi med druge trte, katere istočasno cvetejo in tudi istočasno dozore. Grozdje zori pozno in se mora saditi v tople, zavarovane lege in suha tla, če hočemo dobiti dobro črnino. Vranek da tudi dobro namizno grozdje. Jagode so srednje debelosti in okrogle.

7. Črni tičnik ali Wildbacher, je najbolj razširjen na Sred. Štajarskem, kakor pri nemškem Podčetrtku in Ščavnici. On je tudi tu doma. Rasti je sicer srednje močne in ima tanek les, vendar je neobčutljiv proti mrazu, ne občutljiv v cvetu in zato zelo rodovit. Zadovaljen je z vsako zemljo in lego. Reže se na kratke in dolge reznike, pa tudi na šparone. Grozdje zori sredi oktobra in vino je bogato na kislini. Jagode so drobne in okrogle.

Druge slovenske novice

(Stolica za slovensko jezikoslovje na dunajskem vseučilišču) Cesar je imenoval privatnega docenta in asistenta na dvorni knjižnici, dr. Václava Vondraka in privatnega docenta in urednika hrvatske izdaje državnega zakonika, dr. Milana pl. Rešetarja za izvenredne profesorje slovanske filologije na vseučilišču na Dunaju. Dr. Rešetar bo zlasti predaval o srbo-hrvatskem jeziku in književnosti.

(„Windisches Gesindel“ v Ljubljani) „Windisches Gesindel!“ Saj bi človek sploh ne mogel verjeti, ako bi ne čital v ljubljanskih listih črno na belem — da ne bi mogel, da je v Ljubljani možno tako sramotenje slovenskega življa. Povodom tistega grdega izgreda, ki so ga — kakor smo že poročali — izzvali vojaki-Belgijci v gostilni „pri bavarskem dvoru“ v Ljubljani, je gostilničar Petsche psoval svoje lastno služabništvo z „windisches Gesindel“. In ta poštenjak si je domisljal, da je s psovko „windisches Gesindel“ tudi — poplašal svoje služabništvo! To pa se mu vendar ni posrečilo. Toda moral je najprej plačati, kar je bil dolžan svojemu slovenskemu služabništvu, potem šele je to odšlo pustivši ljubeznjivo poklonjeni mu „Gesindel“ v — gostilni „pri Bavarskem dvoru“ na dunajski cesti v Ljubljani.

(Nesreča na ljubljanskem južnem kolodvoru.) V nedeljo zjutraj ob pol 7. uri našli so na južnem kolodvoru nasproti kurilnice na tiru ležati mrtvega nadsprevoznika Ivana Kušca. Imel je zdrobljene prsi in levo roko. Kako je ponesrečil, se ne ve, ker ni tega nihče videl. Domneva se, da je šel med vagoni čez tir in se je tam v hipu vlak premaknil in sta ga pufarja prijala. Ponesrečenec bi bil moral s tovarnim vlakom se peljati v Trst. Kušec je bil 55 let star in je zapustil ženo in pet otrok.

(Pri zgradbi železniškega predora skozi Karavanke) so naleteli zopet na velike težkoče. Zemeljske plasti so po nekoč tako mehke, da se je bati, da se ne podsuje. Predor bodo sedaj izvršili v dveh paralelnih črtah, ki bodete ločeni druga od druge s trdnim zidom. Dela se tako podaljšajo za dve leti. Skozi Karavanke bodo prišli šele leta 1908.

(Trasiranje železnice Vrhnika-Gorica) Prihodno spomlad bodo pričeli s trasiranjem za projektirano železnico Vrhnika-Gorica. Železniška proga se namerava zgraditi preko Smrečja, Godoviča, Idrije, Rovt in Žirov.

(Slovenski učitelji gredo s Koroškega) radi nasilstev, katere morajo pretrpeti v sedanjih kričečih šolskih razmerah na Koroškem. Učitelja gg. Mencin in Koschier že delujeta na Štajarskem, a sedaj je šel za njima tudi Jurij Lulek, dosedaj učitelj vodja na Suhi, ki je premeščen kot učitelj v Makole.

(Goriško učiteljstvo.) Dne 16. t. m. je določila upravna sodnija na poziv nadučitelja v Mirnu Alojzija Urbančiča, da tičejo goriškemu učiteljstvu petletnine z dnevom službenega nastopa.

(Lepa italijanska mladina.) V Gorici so zaprli 13 in 14 letnega brata Karla in Franca Mosettiga, ki sta hodila pred dekliško šolo nagovarjat učenke k nenravnosti.

(Nadvojvodo okradel) 25 letni pisar ogrskih drž. železnic, Jurij Tsosz iz Budimpešte, ki je 4 oktobra v kopališču v Opatiji okradel nadvojvodo Ludovika Viktorja, je bil pred tržaškimi porotniki obsojen na dve leti težke ječe in na izgnanstvo iz Avstrije.

(Uvoz laškega vina) tako narašča, da v Trstu skoro ne bo prostorov za skladišča. Lahki so jezni na državno oblast, ki je določila, da se mora došlo vino takoj izvoziti iz proste luke in ker tudi noče starega žel. predora pri Barkovljah dati na razpolago uvoznikom. Tudi v Nabrežini in Tržiču so vsa skladišča napolnjena. Za skladišča rabijo tudi hleve, sedaj so pa pričeli graditi za to tudi barake. Ena tržaška tvrdka je plačala že 2 milijona kron colnine za uvoz laškega vina. Iz Galicije in Ogrske prihajajo židje, ki nakupujejo velike množine laškega vina.

(Hrvatske vesti.) V soboto je imel varaždinski „Sokol“ svojo božično veselico, katere se je brez vabila tudi udeležil policijski koncipist Gašparić. Ko se je zapela „Lepa naša domovina“, je vse občinstvo vstalo, samo Gašparić je demonstrativno obsedel. To ostentativno žaljenje narodnega čustva je občinstvo silno razburilo, in ker je Gašparić z vso madjaronom lastno oholostjo jel reagirati na izraze nevolje, so ga krepke roke postavile na zrak. Pripomniti je, da je bila veselica samo za društvenike in vabljeni goste, da torej policijski koncipist ni imel pravice priti na zabavo. Proti postopanju Gašparića se je starosta „Sokola“ dr. Magdić osebno pritožil pri podbanu dr. Šumanoviću, kateri je obljubil, da bo oholega uradnika strogo kaznoval. Obravnava proti dr. Potočnjaku in Vitomiru Koraču, ki sta več mesecov že sedela v preiskovalnem zaporu radi spomladnih nemirov na Hrvatskem, se je končno določila obravnava na 16. januarja prih. leto. Razprava bo baje zelo zanimiva.

(Novice iz Amerike.) Nazaj domov. Vedno več ljudi odhaja iz Amerike nazaj v Evropo. Vsake tri dni odpotuje približno 3000 ljudi. — Na lovu ustrelil se je po nesreči na Hibbingu Matija Košir. Umrl je v Calumetu Slovenec Peter Žalec p. d. Petrinčan, rod. iz Vrha na Belokranjskem. — Nezgoda našega rojaka. Iz Clevelanda poročajo: Nedavno je bil nevarno ožgan rojak John Drugović v Nottinghamu, O. Točil je iz soda gasolin, toda prišel z lučjo preblizu, da se je nevarna tvarina užgala. Drugović je bil naenkrat ves v ognju. Hitro je strgal raz sebe gorečo obleko in to mu je rešilo življenje. Sicer je bil pa nevarno opečen po obrazu in rokah.

Politični pregled.

(Delegacije) so sprejele proračunski provizorij v tretjem branju. Proračunski odsek bo nadaljeval svoje delo 11. januarja, dočim bodo odseki ogrske delegacije šele isto pozneje storili. Seja avstrijske delegacije je trajala v nedeljo popoldne celih — 10 minut. Poročevalec mark. Bacquehem je naznanil, da je došel od ogrske delegacije dopis, v katerem se konstatuje, da se sklepi obeh delegacij glede proračunskega provizorija popolnoma strinjajo. Nato je bil proračun takoj sprejet v tretjem branju. Pred-

sednik je končno še voščil delegatom prijetne praznike z željo, naj se povrnejo k sejam po praznikih v dobrem in nadopolnem razpoloženju.

(Češko-nemško sporazumljenje?) Govori se zopet o možnosti, da se doseže sprava med Čehi in Nemci. Pred kratkim se jo poročalo, da je v političnih krogih nastalo vprašanje, kako bi se ustvaril modus vivendi med tema narodnostima. O tem vprašanju so menda razpravljali koncem zasedanja interesovane stranke. Poljaki so posredovali. Govorilo se je tudi o potrebi, da se v češkem deželnem zboru doseže sprava.

(Avstrijska trgovska pogodba z Italijo.) Dne 19. t. m. je v zadnji seji pred Božičem italijanska komora sklenila z veliko večino, da se pooblasti vlada za sklenitev trgovskega provizorija z Avstro-Ogrsko. Prihodno sejo ima kamora 28. januarja 1904 — Avstrijski in ogrski delegatje so v soboto zopet prišli v Rim glede trgovinske pogodbe.

(V hrvatskem saboru) je predložil dr. B. esztyenszky predlog za pomiloščenje vseh obsojenih in proganjenih oseb zadnjega pokreta. Dr. Mažuranić je interpeliral radi protizakonitih laških napisov v Primorju. Podban Šumanović je priznal, da so ti napisi protizakoniti, ter je dejal, da je hrvatska vlada v tej zadevi že storila korake pri vladi v Budimpešti, a doslej brezuspešno. Predlog Bresztyanskega se je izročil pravnemu odseku.

(V ogrskem državnem zboru) se je zaključila generalna debata o rekrutnem kontingentu. S tem pa še predloga ni sprejeta; prijavljenih je še 15 obstrukcijskih govornikov z zaključnimi govori, vendar je upati, da se v prvi seji po božičnih praznikih dožene ta preporna zadeva.

(Srbija.) Iz Beograda poročajo, da se je kralju Petru posrečilo pregovoriti vse zarotnike, da se na lep način odstranijo iz dvora. Polkovnik Mašin povabi baje vsak večer zarotnike na čaj. Pregovoril jih je, naj store patrijotično delo, ki ne bo zaostajalo za onim 11. junija: Tuje države zahtevajo, da morilci kraljevi vsaj za nekaj časa odstopijo od svojih gospodujočih mest. Mnogo tovarišev mu je pritrdjevalo; poseben vtis je zlasti napravila izjava, da meni v slučaju nenadnih spletk kralj Peter odstopiti. Kralj bi postal njegov sin. Nek kraljev zaupnik je imel pogovor z ruskim državnikom Muravjev-im. Ta je povedal, da ruska vlada obsoja delovanje opozicije in bo tudi pokazala, da ni zadovoljna z napadi na kralja. Rusija se noče mešati v srbske notranje zadeve, car goji simpatije do kralja Petra in obsoja rovarje, ki dalajo v Srbiji spletke. Ta izjava je v Beogradu napravila velik vtis. — 36 poslancev je vložilo v saboru interpelacijo, v kateri zahtevajo, da se kaznuje pravoslavni metropolit Inocencij, ker je zahajal na plese, zamenjal cerkev, poročil Aleksandra z Drago, po neveril denar in se dal podkupiti.

(Za Macedonco.) V seji 18. t. m. je bila v srbski zbornici sprejeta nujnost Novakovičevega predloga, naj se stradajočim bratom v Stari Srbiji in Macedoniji podeli pol milijona dinarov podpore. — V ameriškem senatu je predlagal Penrose, naj skuša predsednik pregovoriti vele vlasti, ki so podpisale berlinsko pogodbo, da skupno prisiliijo Turčijo, izvesti reforme v Macedoniji v prilog tamošnjim kristjanom.

(Španija) Poroča se, da se namerava zaročiti španski kralj A. fonz XIII s hčerko infantinje Marije de la Paz, sestre kralja Alfonza XII. Infantinja pride v januarju v Madrid.

Vesele praznike

želi vsem svojim odjemalcem

Anton Topolak, trgovec v Celju
(498) Ljubljanska ulica.

SVOJI K SVOJIM!

Narodni trgovci in obrtniki, katere priporoča slavnemu občinstvu slovensko obrtno društvo v Celju:

Josip Hočevar

trgovina z modnimi oblekami in konfekcijami za gospode in dečke
CELJE, Kolodvorske ulice šte. 5

priporoča za jesensko in zimsko sezono svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi športne suknje, površnike in haveloke po najnižjih cenah.

Bogata izber tu- in inozemskega modnega blaga.

Naročila po meri se izvršujejo najelegantneje, natanko in točno.

Jakob Omladič

v Gaberjih pri Celju.

Tovarna za sodovico

v sifonih kakor tudi z limonado in malinovcem.

Kupujem maline po najvišji ceni! — Vsi izdelki tovarne se na željo postavijo p. n. strankam na dom. Izborna kakovost! Postrežba točna! Cene nizke.

Martin Kolšek

čevljarski mojster v Celju

se priporoča sl. občinstvu v izdelovanje obuval za gospode in dečke. — Vsa naročila izvršujejo točno, iz najboljšega usnja, dobro in cenó.

Velika izber
dežnikov in galoš
najboljše kakovosti

za gospe
gospode in
otroke.

Dalje zimske copate, čevlje dokolenice (kamašne), rokavice, nogavice, Jäger-srajce, hlače kot vse druge drobnarije

priporoča po najnižjih cenah

P. Kostić v Celju
Glavni trg št. 2.

Josip Zabukošek

krojaški mojster, Celje, Glavni trg št. 18.

Velika zaloga narejenih oblek od priprostitih do najfinejših. Vsa naročila po meri se izvršujejo dobro, točno in cenó!

LASTNIK GOSTILNE NA STAREM GRADU, kjer toči najboljša pristna vina in izborna pivo; okusna mrzla jedila vedno na razpolago.

Josip Koštomaj

gostilničar 'pri jelenu'

priporoča svojo

dobro vpeljano gostilno.

Mrzla in topla kuhinja

vedno na razpolago!

Rafael Salmič

trgovina z urami, zlatino in optičnimi predmeti
v Celju v Narodnem domu.

Največja zaloga zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur. Jako primerna darila v zlatu in srebru, verižice, uhani, zapestnice, priveski, svetinje, amuleti itd. Žlice, noži, vilice, tabatiere, nastavki za slike, sadje, cvetlice itd. v pristnem in novem srebru. — Zaloga optičnih predmetov. — Velika izber stenskih ur, budilk itd. najnovejših in najboljših. Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vsa popravila se izvršujejo ceno in zanesljivo.

Postrežba točna in solidna!

Velika trgovina

tu- in inozemskega manufakturnega blaga

na debelo in na drobno

KAROL VANIČ

Narodni dom v Celju Pri dobrem pastirju' Cesarja Jožefa trg Graška cesta.

Postrežba točna! Cene nizke!

IVAN LIKAR

glavni zastopnik banke „Slavije“ v Celju

ima svojo pisarno

v Kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 5.

Zavaruje poslopja in raznovrstno blago zoper požar, sprejema tudi vsakovrstna zavarovanja za človeško življenje po najugodnejših pogojih in nizkih cenah; zavaruje šipe in steklo zoper poškodovanje ter ljudi zoper nezgode ali poškodovanje na telesu, kakor tudi dragocene reči, zlatino, srebrnino, denar in raznovrstno blago zoper tatvino in vlom.

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi

CELJE * Graška cesta št. 4 * CELJE
podružnica v Laškem trgu.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

St. javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Odlikovan od vis. c. kr. trg. ministrstva.

Martin Stojan ml.

stavnbi in umetni mizar v Teharjih pri Celju

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah. — Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih klopi, vsega pisarniškega pohištva, ter vseh v trgovinah potrebnih mizarskih izdelkov.

Anton Topolak

trgovec s špecerijskim blagom

v Celju (nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo veliko zalogo vedno svežega blaga po najnižjih cenah. Nadalje priporoča iz svoje zaloge sloviti

konjak grofa R. Keglevicha.

Kupuje in prodaja vse deželne pridelke.

Postrežba točna in solidna.

IVAN REBEK

stavnbi in umetni ključalničar

CELJE, Poljske ulice šte. 14.

- izvršuje vsa v
- njegovo stro-
- ko spadajoča
- dela, kakor
- železne ograje
- in vrata, - - -
- - štedilnike,
- vodovode - - -
- vodnjake itd.

Vse po najnižjih cenah!

FERDINAND SIKOŠEK

SLIKARSKI IN PLESKARSKI MOJSTER

Cerkveni trg št. 4 * CELJE * Cerkveni trg št. 4.

Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črko-slikarska dela na steklo, les itd.

Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

JOSIP KREGAR

stavnbi in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbna in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Častiti duhovščini ter cenjenemu p. n. občinstvu se priporoča za pokrivanje stavb.

Cene jako nizke! Postrežba točna!

Anton Kolenc

trgovec s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki, sadjem in perutnino

== v CELJU ==

v 'Narodnem domu' in 'pri kroni'.

Kupuje po najvišjih cenah vse deželne pridelke, kakor

predivo, suhe gobe, laneno seme, deteljno seme, malisno štopo, orehe, suhe češplje, vsakovrstno žito, sveže hruške, jabolka, fižol itd., sploh vse deželne pridelke in tudi perutnino.

JOSIP LEON

krojaški mojster

v Celju, Gosposke ulice šte. 9

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vsakovrstnih izgotovljenih oblek. — Izvršujem tudi naročila po meri po najnižjih cenah in najnovejših vzorcih ter se najvljudneje priporočam.

Hitra postrežba! Cene nizke!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam da sem prevzel

gostilno

v 'Narodnem domu' v Celju

kjer bodem točil vedno sveže, dobro marcno pivo, pristna cena vina ter postregel z najboljšo kuhinjo po nizkih cenah.

ANTON KOŠTOMAJ, gostilničar.